

Прес-реліз про навчальну поїздку в рамках проєкту Life Ukraine, яка відбулася у вересні 2024 року.

Навчальна поїздка до Чехії пройшла у рамках проєкту LIFE Ukraine. Поїздку організувало [Агентство](#) захисту природи та ландшафтів Чеської Республіки. Фінансувалася поїздка з гранту проєкту [LIFE Ukraine](#).

Ця поїздка є частиною робочого пакету 4 (WP4) і проводилася з метою ознайомлення українських спеціалістів з практикою охорони природи у Чехії, особливо з впровадженням Пташиної та Оселищної директив, зустрічі та налагодження контактів між спеціалістами з міністерства та з природоохоронних земель з їх колегами що працюють в Чехії, відвідання територій що є частиною Natura 2000, створення публікацій українськими журналістами що висвітлюють діяльність проєкту та особливості охорони природи у Чехії.

Поїздка відбулася 23-27 вересня включно. В ній приймали участь три представники міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, представники кількох природоохоронних об'єктів України, журналісти. Всього приїхало 21 людина, що зацікавлені у захитсі природи та навколишнього середовища.

23 вересня група разом з представниками Агентства захисту природи та ландшафтів Чеської Республіки відвідало міністерство захисту навколишнього середовища Чеської Республіки. Вони познайомились з чеськими колегами з відділу охорони природи та відділу зв'язків з громадськістю Міхалом Паствинські (Ing. Michal Pastvinský) - директор департаменту міжнародних відносин та Петром Гавел ом (Mgr. Petr Havel) - начальник відділу Natura 2000. Чеські колеги провели презентації на тему напрямку міжнародних відносин у охороні природи зокрема з Україною та "Система охорони природи в Чехії", вони відповіли на запитання учасників туру. Потім учасників чекала екскурсія центром Праги.

24 вересня з ранку учасники зустрілись з колегами з Агентства захисту природи та ландшафтів Чеської Республіки, які представили кілька презентацій щодо діяльності агенства, історії впровадження Natura 2000 у Чеській Республіці, напрямку роботи агенства з моніторингу та біорізноманіттю у країні. Вони відповіли на запитання учасників.

Потім група відвідала Ландшафтну область що охороняється Кривоклатско ([Křivoklátsko](#)) що знаходиться на заході від Праги. Голова адміністрації Петр Гула (RNDr. Petr Hůla) провів презентацію що вилася у дискусію щодо можливості та проблем створення природного парку на території ландшафтно́ї області що охороняється. Він розповів з якими складнощами стикаються охоронці природи намагаючись отримати схвалення від місцевого населення щодо створення парку який був запланован ще у 2020 році і чому поки що цей процес є невдалим. Потім він провів екскурсію цікавими місцями ландшафтно́ї області що охороняється - резервація тису U Ermita, лісні біотопи біля видового пункту з видом на долину річки Бороунки (Berounka) на Тировіцьких (Týřovické skaly) скалах.

25 вересня група відправилась до Ландшафтно́ї зони що охороняється Брди (Brdy). Особливість цієї області полягає в тому що це також військовий об'єкт з кількома полігонами де військові випробовують артилерійську та інші види зброї. Екскурсію проводив Богуміл Фішер (Mgr. Bohumil Fišer), якому на початку допомагав колега з локальної військової частини. Вони показали як військове втручання змінює ландшафт, пояснили позитивні наслідки цього для природи і розповіли про історію цієї території. Потім пан Фішер провів екскурсію територією що є частиною Natura 2000 та розповів про видовий склад. Територія мала сліди взривів снарядів які заповнювала вода. На території цієї ландшафтно́ї області що охороняється нам не дозволили робити фото та відео матеріали. Агентство запросить їх від адміністрації трохи пізніше.

Після обіду група разом з паном Фішером та представниками агенства відправилась до нещодавно відновленого будинку природи що знаходиться на території цієї ландшафтно́ї

області що охороняється. Там учасники поїздки подивились як агентство створює та наповнює інформацією та інсталяціями будинки природи та подивились фільм про природу у різні пори року на території ландшафтної зони що охороняється. Будинок природи розташований у колишніх господарських будівлях мисливського садиби «Три Трубки», яка є пам'яткою культури. Цей центр для відвідувачів має природні, культурні та історичні експозиції регіону. Також там є ігровий майданчик, магазин з сувенірами та періодикою.

26 вересня група відвідала охоронювану ландшафтну область Чеське Седергір'я ([Česke Středohoří](#))

Роман Гомерські (Ing. Roman Hamerský), Франтішек Будські (Ing. František Budský, MPA) та Владислав Копецкі (Ing. Vladislav Kopecký) провели екскурсію територією що входить до складу Natura 2000 та розповіли про особливості місцевого ландшафту - високі пагорби вулканічного походження, між ними степи які підтримують за допомогою отар вівець та кіз яких пасуть собаки. Один з пастухів продемонстрував роботу тренованого пса який провів змішану отару кіз та вівець по заданому маршруту.

Потім група відвідала дві гідроелектростанції на Ельбі на яких побудовано рибохранилища (рибопропускні споруди). Одна станція відносно нова - Ловосіце біля міста Літомежице, ([Lovosice](#)), - а інша побудована близько 100 років тому - електростанція Стжеков ([Elektrárna Střekov](#)), - з рибохранищем який потребував модернізації.

Ввечері група приїхала до національного парку Чеська Швейцарія, NP České Švýcarsko.

27 вересня з ранку група вийшла на екскурсію територією національного природного парку Чеська Швейцарія що у липні-серпні 2022 року зазнав великого пожеги який не могли потушити майже тиждень. Після стількох місяців сліди пожеги було все ще добре видно але земля вкрилась поростю папороті та молодими берізками що створили зелений покрив. Екскурсію парком проводили Петр Кшиж (Ing. Petr Kříž) директор адміністрації парку та Ріхард Нагел (Mgr. Richard Nagel) голова відділу зв'язків з громадськістю. Вони показали наслідки пожегів, зазначивши високий темп та ефективність самовідновлення у природному парку.

Вони поділились планами менеджменту парку, превентивні заходи захисту парку від подальшого возгоряння, причини пожарів та показали фільм про природу та визначні види тварин і птахів парку, роздали друковані матеріали. Українських колег вразила висока якість підготовлених матеріалів та незвичний сюжет фільму де режисер зосередився на демонстрації краси повсякденного життя тварин та птахів парку а не на сухих фактах та цифрах. Це не дивно, адже в Чехії виділяється значно більший бюджет на створення промоційних матеріалів і поширення інформації про захист природи серед населення.

Ввечері група доїхала до пражського головного вокзалу та відправилась назад до України.

Навчальна поїздка успішно завершилася, і всі заплановані зустрічі та заходи відбулися згідно з програмою. Організатори отримали багато позитивних відгуків як з української, так і з чеської сторони. Ефективний нетворкінг між учасниками поїздки та чеськими фахівцями триває, що свідчить про успішність заходу у створенні довготривалих професійних контактів.

Під час навчальної програми учасники ознайомилися з практиками охорони природи у різних охоронюваних ландшафтних зонах Чехії. Серед представлених прикладів були:

- охорона степових і лісових біотопів,
- управління ландшафтною територією, яка є також військовим об'єктом та активно використовується,
- менеджмент природного парку після значних пошкоджень, завданих пожежею.

Чеські колеги не лише продемонстрували успішні рішення в галузі охорони природи, але й поділилися проблемами та викликами, з якими стикаються щодня. Українські учасники відзначали, що подібні виклики стоять і перед ними, що підкреслює спільність досвіду та завдань обох сторін. Така взаємодія допомагає зменшити ідеалізоване сприйняття європейської моделі та сприяє зміцненню співпраці між колегами двох країн. Спільне вирішення завдань, обмін досвідом та взаємна підтримка є важливими елементами успішної співпраці, яка виходить за межі кордонів.

“Conservation of Natural Heritage for Life in Ukraine”
ConNaturLIFE Ukraine; 101148569 — LIFE23-PRE-CZ-ConNaturLIFE Ukraine

Особливо важливим є те, що цей досвід створює міцну основу для майбутньої співпраці у міжнародних проєктах, особливо тих, що спрямовані на відновлення України після війни. Це є надзвичайно важливим для українців.

За посиланнями наведеними вище можна знайти відсортировані фото- та відеоматеріали, які стануть основою для подальших публікацій про цю поїздку.

Co-funded by
the European Union

“Conservation of Natural Heritage for Life in Ukraine”
ConNaturLIFE Ukraine; 101148569 — LIFE23-PRE-CZ-ConNaturLIFE Ukraine

	Name	Organization	Job position	Involvement in the Study tour
	Marta Vojtková Марта Войткова	NCA CR/АОП ЧР	ConNaturLIFE Ukraine- Project Manager	Organization of the Study tour
	Oleksandra Rieznyk	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine - PR manager	Organization of the Study tour
	David Lacina Давід Лацина	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine -Project Leader	Organization of the Study tour
	Tomáš Růžička Томаш Ружичка	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine - Expert for Communication	Organization of the Study tour
	Tereza Kušnírová Тереза Кушнірова	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine - Expert for NATURA 2000	Organization of the Study tour
	Petr Roth Петр Рот	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine - Specialist for International Nature Protection	Organization of the Study tour
	Eva Knižátková Ева Кніжаткова	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine - Expert for Special Nature Protection	Organization of the Study tour
	Jindřich Chlapek Їнджих Хлапек	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine -Expert for governance and management, jindrich.chlapek@nature.cz	Organization of the Study tour
	Zdenka Bohalová Зденка Богалова	NCA CR	ConNaturLIFE Ukraine- Financial Manager	Organization of the Study tour
	Karel Chobot Карел Хобот	NCA CR	Head of Monitoring Department	Lecturer

“Conservation of Natural Heritage for Life in Ukraine”
ConNaturLIFE Ukraine; 101148569 — LIFE23-PRE-CZ-ConNaturLIFE Ukraine

Co-funded by
the European Union

Petr Hůla Петр Гула	NCA CR	Head of Department of PLA Křivoklátsko, petr.hula@nature.cz , лектор в Кшиовоклатско	Preparation and provision of the program on the territory of the PLA Křivoklátsko
Bohumil Fišer Богуміл Фішер	NCA CR	Head of PLA Brdy, bohumil.fiser@nature.cz , показував нам Брди	Preparation and provision of the program on the territory of the PLA Brdy
Lucie Palivcová Люціє Палівцова	NCA CR	Department of the PLA Brdy	Preparation and provision of the program on the territory of the PLA Brdy
Vladislav Kopecký Владислав Копецкі	NCA CR	Head of the Nature and Landscape Protection Department, vladislav.kopecky@nature.cz	Preparation and provision of the program on the territory of the PLA České středohoří
Roman Hamerský Роман Гамерські	NCA CR	Department of Biodiversity Monitoring	Preparation and provision of the program on the territory of the PLA České středohoří
František Budský Франтішек Будські	NCA CR	Director of Regional Department of the PLA České středohoří	Preparation and provision of the program on the territory of the PLA České středohoří
Petr Kríž Петр Кшіж	Bohemian Switzerland National Park	Director of the Bohemian Switzerland National Park, , p.kriz@npcs.cz	Preparation and provision of the program on the territory of the NP

“Conservation of Natural Heritage for Life in Ukraine”
 ConNaturLIFE Ukraine; 101148569 — LIFE23-PRE-CZ-ConNaturLIFE Ukraine

Co-funded by
 the European Union

Richard Nagel Річард Нагел	Bohemian Switzerland National Park	Director of the Public Relations Department, r.nagel@npcz.cz	Preparation and provision of the program on the territory of the NP
František Brunclík Франтішек Брунцлік	Pragotour	driver	bus driver
Illya Bey	Illya Bey	translator	translator
Pastvinský Michal	Ministerstvo životního prostředí	ředitel odboru mezinárodních vztahů - директор департаменту міжнародних відносин, michal.pastvinsky@mzp.cz	Lecturer in Ministry
Havel Petr	Ministerstvo životního prostředí	vedoucí oddělení soustavy NATURA 2000 - начальник відділу NATURA 2000, petr.havel@mzp.cz	Lecturer in Ministry

